

Αριθμός 3997

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ
ΑΡΘΡΟΥ 10 ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 2001 ΕΩΣ 2020

Η Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (εφεξής «η Έφορος»), ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 έως 2020 (εφεξής ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη Απόφαση σε σχέση με το Μέτρο Ενίσχυσης που τίτλοφρείται:

«Σχέδιο χορηγιών για έργα αναβάθμισης ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων σε ύπαιθρο, ορεινά και απομακρυσμένες περιοχές, για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος».

Το άρθρο 10(3) του Νόμου απαγορεύει να τεθεί σε ισχύ στη Δημοκρατία μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9Α του Νόμου, εκτός εάν έχει προηγουμένως εγκριθεί από την Έφορο και έχουν τηρηθεί οι τυχόν όροι που η Έφορος επέβαλε με την εκδοθείσα δυνάμει του εδαφίου (2) Απόφασή της.

A. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 15 Ιουνίου 2022 το Υφυπουργείο Τουρισμού κοινοποίησε στην Έφορο προσχέδιο μέτρου ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο χορηγιών για έργα αναβάθμισης ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων σε ύπαιθρο, ορεινά και απομακρυσμένες περιοχές, για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος» (εφεξής το «Μέτρο»).

Μετά από αλληλογραφία με το Γραφείο της Εφόρου, αποστάλθηκε αναθεωρημένο κείμενο την 7^η Ιουλίου 2022 και στο οποίο βασίστηκε η παρούσα Απόφαση.

B. ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΟΣ ΜΕΤΡΟΥ

1. Αρμόδια Αρχή

Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του κοινοποιηθέντος Μέτρου είναι το Υφυπουργείο Τουρισμού (εφεξής η «Αρμόδια Αρχή»).

2. Περιγραφή του Μέτρου

Το εν λόγω Μέτρο αποσκοπεί στη στήριξη επενδύσεων σε επιχειρήσεις ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων που ικανοποιούν τις ακόλουθες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:

- i. Ψηφιακή αναβάθμιση της επιχείρησης
- ii. Ανακαίνιση / αναβάθμιση / εμπλουτισμός / εξωραϊσμός / αντικατάσταση του εξοπλισμού και ενεργειακής αναβάθμισης των ακόλουθων υφιστάμενων εσωτερικών και εξωτερικών χώρων στα υπό επένδυση ξενοδοχεία ή τουριστικά καταλύματα
- iii. Δημιουργία νέων, καταλλήλως εξοπλισμένων χώρων, υποδομών και υπηρεσιών για ειδικές μορφές τουρισμού, με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της μονάδας
- iv. Η επένδυση που απαιτείται για αλλαγή άδειας και κατάταξης της ξενοδοχειακής επιχείρησης σε άλλη εγκεκριμένη κατηγορία και οι οποίες αναφέρονται με περισσότερη λεπτομέρεια στις πρόνοιες της παραγράφου 9 του Μέτρου «Επιλέξιμες Παρεμβάσεις και Επιλέξιμες Δαπάνες».

Το Μέτρο αποσκοπεί:

- i. στον εμπλουτισμό, εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών,
- ii. στη δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών οι οποίες αφορούν σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού και την εξυπηρέτηση των διαφοροποιημένων εποχιακών αναγκών και ιδιαιτεροτήτων,
- iii. στον εκσυγχρονισμό υπηρεσιών με ψηφιακή μετάβαση.

Μέσω των πιο πάνω επιδιώκεται η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του ξενοδοχειακού τομέα με την προσθήκη, βελτίωση και εμπλουτισμό της σύνθεσης του προϊόντος στα ορεινά, την ύπαιθρο και τις απομακρυσμένες περιοχές, με απώτερο σκοπό την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, επέκταση του τουριστικού τομέα σε νέες αγορές, καθώς και η ευρύτερη στήριξη παρεμφερών προς τον τουρισμό κλάδων της οικονομίας. Το παρόν Μέτρο θα εφαρμόζεται στις πιο κάτω κατηγορίες περιοχών:

- i. ορεινών, ακριτικών και απομακρυσμένων περιοχών
- ii. περιοχών υπαίθρου και
- iii. λοιπών γεωγραφικών περιοχών, που αντιμετωπίζουν τουριστικά μειονεκτήματα¹.

Συνημμένος Κατάλογος με όλες τις περιοχές που εμπίπτουν στο παρόν Μέτρο αναφέρονται αναλυτικά στο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – Περιοχές Εφαρμογής» του Μέτρου.

Το παρόν Μέτρο βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης² (εφεξής «ο Κανονισμός 651/2014»). Το Μέτρο εμπίπτει στις πρόνοιες των ακόλουθων Άρθρων:

- i. Άρθρο 17 «Επενδυτικές ενισχύσεις προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (εφεξής «ΜΜΕ»).
- ii. Άρθρο 18 «Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ»

για την χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων στις κατηγορίες Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων.

¹ Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης με βαθμό αστικοποίησης 2 ή 3 και χιλιμετρική απόσταση τουλάχιστον 20χλμ από το πλησιέστερο αστικό κέντρο, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στις ορεινές, ακριτικές, απομακρυσμένες περιοχές, και περιοχές υπαίθρου.

² ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 651/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 17^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.06.2014, σ. 1).

Επιπρόσθετα εκδόθηκε το ίδιο Μέτρο και με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας³ (εφεξής «ο Κανονισμός 1407/2013») για την χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων στην κατηγορία «Μεγάλες Επιχειρήσεις» που δεν καλύπτονται από τον Κανονισμό 651/2014. Με βάση τις πρόνοιες του κοινοποιηθέντος Μέρους, «Νοείται ότι θα μπορεί να επιλεγεί μόνο ο ένας εκ των δύο Κανονισμών ανά Αίτηση. Αιτητής ο οποίος θα επιλέξει να αιτηθεί συνδυαστική επιχορήγηση, θα πρέπει να υποβάλει δύο ξεχωριστές αιτήσεις, μια για κάθε νομικό καθεστώς».

Το παρόν Μέτρο χρηματοδοτείται από τον «Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης», στο πλαίσιο του «Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Κύπρου (ΣΑΑ)».

3. Στόχοι του Μέρους

Το Μέτρο αποσκοπεί στην αναβάθμιση των ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων που ρυθμίζονται από τον Περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμο, σε υπαίθρο, ορεινά και σε απομακρυσμένες περιοχές, για εκσυγχρονισμό και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος μέσω της ανάπτυξης και προώθησης εξειδικευμένων μορφών τουρισμού, μέσω της αναβάθμισης των υποδομών και μέσω του εκσυγχρονισμού υπηρεσιών με ψηφιακή μετάβαση.

Ευρύτερος σκοπός του Μέρους είναι η παροχή οικονομικής στήριξης σε μεγάλες, μεσαίες και μικρές μονάδες ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων οι οποίες βρίσκονται στην υπαίθρο, στις ορεινές και σε απομακρυσμένες περιοχές της Κύπρου.

Η φιλοσοφία του Σχεδίου είναι ότι μπορεί να επιτευχθεί ολιστική αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός, εμπλουτισμός, βελτίωση της κάθε μονάδας.

4. Δικαιούχοι

Δικαιούχοι των χορηγιών για έργα αναβάθμισης που θα παραχωρούνται μέσω του Μέρους είναι οι επιχειρηματίες των ξενοδοχείων ή των τουριστικών καταλυμάτων, οι οποίοι ενδέχεται να είναι είτε Φυσικά είτε Νομικά Πρόσωπα, οι οποίοι διαχειρίζονται ξενοδοχεία ή τουριστικά καταλύματα των οποίων η προτεινόμενη επένδυση βρίσκεται στην γεωγραφική περιοχή εφαρμογής του Μέρους.

Οι Δικαιούχοι θα πρέπει:

- i. να εμπίπτουν στην κατηγορία των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων⁴.
- ii. να δραστηριοποιούνται στις ακόλουθες κατηγορίες περιοχών:
  - Ορεινές, ακριτικές και απομακρυσμένες περιοχές,
  - Περιοχές υπαίθρου
  - Λοιπές γεωγραφικές περιοχές, που αντιμετωπίζουν τουριστικά μειονεκτήματα.

Συνημμένος Κατάλογος με όλες τις περιοχές που εμπίπτουν στο παρόντα Μέτρο αναφέρονται αναλυτικά στο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – Περιοχές Εφαρμογής» του Μέρους. Όσες περιοχές δεν αναφέρονται στο Παράρτημα Ι, βρίσκονται εκτός των περιοχών εφαρμογής του παρόντος Μέρους.

Επιπρόσθετα οι Δικαιούχοι του Μέρους θα πρέπει να έχουν τα ακόλουθα:

- i. είτε να έχουν κατάταξη σε ισχύ την 14^η Μαρτίου 2019 για τη συγκεκριμένη επιχείρηση (Ξενοδοχείου ή του Τουριστικού Καταλύματος) από το Υφυπουργείο Τουρισμού (πρώην ΚΟΤ) και σε οποιαδήποτε Κατηγορία και Τάξη σύμφωνα με τις διατάξεις των «Περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμων 1969-2014»,
- ii. είτε να έχουν σε ισχύ άδεια λειτουργίας και κατάταξη από το Υφυπουργείο Τουρισμού για λειτουργία της συγκεκριμένης επιχείρησης (Ξενοδοχείου ή Τουριστικού Καταλύματος) και σε οποιαδήποτε Κατηγορία και Τάξη, όπου εφαρμόζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των «Περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμων του 2019-2022».

Στους Δικαιούχους δεν περιλαμβάνονται:

- i. Οι προβληματικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (2014/C 249/01)⁵ με εξαίρεση επιχειρήσεις που δεν ήταν προβληματικές στις 31 Δεκεμβρίου 2019, αλλά κατέστησαν προβληματικές κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2020 έως τις 30 Ιουνίου 2021, εξαιτίας της πανδημίας COVID-19, οι οποίες είναι επιλέξιμες για ενίσχυση.

³ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 352 της 24.12.2013, σ. 1).

⁴ ΜΜΕ ορίζονται ως οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στη Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 6^{ης} Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων, με αρ. 2003/361/ΕΚ. Ωστόσο, το Μέτρο, επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων σε Μεγάλες επιχειρήσεις με βάση τον Κανονισμό 1407/2013 (Παράρτημα Ι του ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) αριθ. 651/2014)

⁵ Σύμφωνα με την Ανακοίνωση που εξέδωσε η Επιτροπή για την τροποποίηση πέντε Κατευθυντήριων Γραμμών/ Ανακοινώσεων για τις κρατικές ενισχύσεις (220C 224/02), η περίοδος εφαρμογής των Κατευθυντήριων Γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων έχει παραταθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

- ii. Οι προβληματικές επιχειρήσεις αποκλείονται από την εφαρμογή του Μέτρου σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 18 του Κανονισμού (ΕΕ) με αριθ. 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (εφεξής «ο Κανονισμός 651/2014»).

Ωστόσο, το Μέτρο, επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων σε προβληματικές επιχειρήσεις με βάση τον Κανονισμό 1407/2013.

5. Νομική βάση του Μέτρου

- i. Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 91.256, ημερ. 14/05/2021 για το Προσχέδιο Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και τον Κατάλογο προτεινόμενων μέτρων και διαδικασίες παρακολούθησης, ελέγχου και καθοδήγησης για την υλοποίηση του Σχεδίου.
- ii. Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
- iii. Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία: Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, Άρθρο 17, «Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ» και Άρθρο 18, «Ενισχύσεις για Συμβουλευτικές Υπηρεσίες σε ΜΜΕ».
- iv. Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis»).
- v. Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της ΕΕ, της 28ης Ιουλίου 2021, για έγκριση του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Κύπρου.
- vi. Ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμος του 2001 έως 2020.
- vii. Ο περί των Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 1969 – 2014.
- viii. Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος.
- ix. Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμος του 2018 (Ν. 127(I)/2018).
- x. Κανονισμός 61 ΗΑ του περί Οδών και Οικοδομών Νόμου για τη χρήση κτηρίων από ανάπηρα πρόσωπα.
- xi. Εθνική Στρατηγική Τουρισμού 2030.

6. Προϋπολογισμός

€9.400.000 ευρώ αφορούν το συνολικό προϋπολογισμό του Μέτρου που θα διατεθεί μέχρι τη λήξη του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ήτοι 31.12.2026.

€4.700.000 ευρώ θα διατεθούν στο πλαίσιο εφαρμογής της παρούσας προκήρυξης του Μέτρου για τα έτη 2022, 2023, 2024 και μέχρι τη λήξη του Κανονισμού 651/2014 (30/06/2024).

€4.700.000 ευρώ θα διατεθούν στο πλαίσιο εφαρμογής της μελλοντικής προκήρυξης του Μέτρου, 2024, τα οποία θα διατεθούν μέχρι τη λήξη του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

7. Διάρκεια

Η διάρκεια εφαρμογής του παρόντος Μέτρου αναφέρεται ότι θα είναι η περίοδος 2022-2024, συγκεκριμένα μέχρι τη λήξη του Κανονισμού 651/2014 (30^η Ιουνίου 2024). Αιτήσεις θα γίνονται δεκτές μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου 2023 ή μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού, όποιο από τα δύο επισυμβεί πρώτο.

Η διαδικασία αξιολόγησης και έγκρισης προτάσεων θα ολοκληρωθεί μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2023 και διακόπτεται με την εξάντληση του διαθέσιμου κονδυλίου της Προκήρυξης.

Ως προθεσμία ολοκλήρωσης των εργασιών της παρούσας πρόσκλησης ορίζεται η 31^η Μαρτίου 2024. Σε περίπτωση που η εγκεκριμένη Επένδυση δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός του χρονοδιαγράμματος που καθορίστηκε, είναι δυνατόν να δοθεί παράταση, μετά από σχετική εξέταση από το Υφυπουργείο Τουρισμού.

Επιπρόσθετα της παρούσας προκήρυξης του Μέτρου για την περίοδο 2022-2024, προγραμματίζεται προκήρυξη και το 2024-2026, δηλαδή μέχρι τη λήξη του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

8. Επιλέξιμες δαπάνες

Οι γενικές κατηγορίες δαπανών που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση είναι οι ακόλουθες:

Επιλέξιμες δαπάνες που εμπίπτουν στο Άρθρο 17 «Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ» παράγραφος 2.α) «δαπάνες επένδυσης σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού» του Κανονισμού 651/2014:

- i. Ψηφιακή αναβάθμιση της επιχείρησης
- ii. Οικοδομικές, Ηλεκτρομηχανολογικές και Άλλες Εργασίες Εσωτερικών και Εξωτερικών Χώρων, Ειδικές Εγκαταστάσεις και Συστήματα
- iii. Κινητά Μηνήματα, Επίπλωση και Εξοπλισμός
- iv. Αναλώσιμα Είδη ως κατ' αποκοπή ποσό €400 ανά δωμάτιο / διαμέρισμα επιχείρησης

Επιλέξιμες δαπάνες που εμπίπτουν στο Άρθρο 18 «Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ» παράγραφος 3. «κόστος των συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρέχονται από εξωτερικούς συμβούλους» του Κανονισμού 651/2014:

- i. Αμοιβές Συμβούλων και Εμπειρογνομώνων

Οι δαπάνες που απορρέουν άμεσα από τους όρους της κοινοτικής συγχρηματοδότησης, δεν αποτελούν επιλέξιμες με βάση τον Κανονισμό 651/2014, αλλά δύνανται να καλυφθούν με τον Κανονισμό 14-7/2013.

⁶ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 651/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης

9. Ένταση της ενίσχυσης και ανώτατο ποσό χορηγίας

- i. Επιλέξιμες δαπάνες που εμπίπτουν στο Άρθρο 17 «Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ» παράγραφος 2.α) «δαπάνες επένδυσης σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού» του Κανονισμού 651/2014:

Η ένταση της ενίσχυσης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει:

- το 20% των επιλέξιμων δαπανών, για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις
- το 10% των επιλέξιμων δαπανών, για τις πολύ μεσαίες επιχειρήσεις

- ii. Επιλέξιμες δαπάνες που εμπίπτουν στο Άρθρο 18 «Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ» παράγραφος 3. «κόστος των συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρέχονται από εξωτερικούς συμβούλους» του Κανονισμού 651/2014:

Η ένταση της ενίσχυσης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 50% των επιλέξιμων δαπανών, για τις ΜΜΕ.

Επιπρόσθετα, το ύψος των επιλέξιμων δαπανών αυτής της Κατηγορίας που αφορά τις αμοιβές των συμβούλων και εμπειρογνομόνων δεν δύναται να ξεπερνά το 5% της συνολικής επένδυσης που θα χορηγηθεί στο Δικαιούχο.

Γ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

1. Η Έφορος, βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10 του Νόμου, τις Κρατικές Ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία οι οποίες, σύμφωνα με Κανονισμούς ή Αποφάσεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Ένωση, δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1588 του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουλίου 2015⁷, απαλλάσσονται από την υποχρέωση της κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η «ΣΛΕΕ»).

2. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «Κρατική Ενίσχυση» σημαίνει κάθε Μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ, με βάση το οποίο «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως».

Το κοινοποιηθέν Μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση ως προς τις ΜΜΕ, καθότι πληρείται η βασική προϋπόθεση ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που είναι η άσκηση οικονομικής δραστηριότητας από την πλευρά των δικαιούχων της ενίσχυσης. Ως οικονομική δραστηριότητα είναι η προσφορά αγαθών ή παροχή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά ασχέτως της νομικής μορφής του Φορέα παροχής των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, εάν ο υπό εξέταση Φορέας παρέχει υπηρεσίες που παρέχονται από Φορείς της αγοράς οι οποίοι δραστηριοποιούνται με σκοπό το κέρδος, τότε οι υπό εξέταση Φορείς για την εν λόγω δραστηριοποίηση εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Κανόνων των Κρατικών Ενισχύσεων.

Οι Μεγάλες Επιχειρήσεις εάν και ασκούν οικονομική δραστηριότητα, δεν εμπίπτουν στο παρόν Μέτρο αλλά στο Μέτρο που αφορά τις Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας λόγω του ότι ο Κανονισμός 615/2014 αναφέρεται μόνο στις ΜΜΕ.

Ως προς τις ΜΜΕ, οι οποίες ασκούν οικονομικές δραστηριότητες, το Μέτρο συνιστά Κρατική Ενίσχυση, διότι ικανοποιεί σωρευτικά όλα τα κριτήρια του άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ, ως ακολούθως:

- i. Χορηγείται δηλαδή μέσω κρατικών πόρων, διότι οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας τίθενται στη διάθεση και τον έλεγχο των κρατών μελών της ΕΕ.
- ii. Συνιστά οικονομικό πλεονέκτημα προς τους Δικαιούχους, καθώς το κράτος καλύπτει δαπάνες των ιδίων των επιχειρήσεων, τις οποίες υπό κανονικές συνθήκες επωμίζονται στο σύνολό τους οι ίδιες οι επιχειρήσεις.
- iii. Είναι επιλεκτικό, καθότι συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων, δηλαδή εκείνων που πληρούν τους όρους συμμετοχής που καθορίζονται στο Μέτρο.
- iv. Νοθεύει τον ανταγωνισμό σε βαθμό επηρεασμού των ενδοενοσιακών συναλλαγών, διότι παρέχει οικονομικό πλεονέκτημα σε επιχειρήσεις που ασκούν οικονομικές δραστηριότητες, οι οποίες είναι αντικείμενο τέτοιων συναλλαγών. Η αναβάθμιση των ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων σε ύπαιθρο, ορεινά και απομακρυσμένες περιοχές για τον εκσυγχρονισμό και την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος ενδέχεται να προσελκύσει αυξανόμενο εσωτερικό και εξωτερικό τουρισμό. Επιπρόσθετα, θα βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα του ξενοδοχειακού τομέα με την προσθήκη, βελτίωση και εμπλουτισμό της σύνθεσης του προϊόντος στα ορεινά, την ύπαιθρο και τις απομακρυσμένες περιοχές. Αυτό, θα έχει ως αποτέλεσμα την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, επέκτασης του τουριστικού τομέα σε νέες αγορές, καθώς και την ευρύτερη στήριξη παρεμφερών προς τον τουρισμό κλάδων της οικονομίας.

Ως εκ τούτου, θα ενισχύσει τη θέση των εν λόγω επιχειρήσεων σε σχέση με άλλες ανταγωνίστριες τους επιχειρήσεις στις ενδοενοσιακές συναλλαγές, δηλαδή θα ενισχύσει τον αντίκτυπο των ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων στην τοπική και ευρωπαϊκή οικονομία γενικότερα.

3. Συμβατότητα της ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά

Η νομική βάση για την αξιολόγηση της κοινοποιηθείσας κρατικής ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά είναι ο Κανονισμός 651/2014, όπως τροποποιήθηκε. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού, τα καθεστώτα ενισχύσεων που πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του κεφαλαίου I του Κανονισμού καθώς και τις ειδικές προϋποθέσεις για την αντίστοιχη κατηγορία ενισχύσεων που προβλέπονται στο κεφάλαιο III του Κανονισμού, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια

⁷ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 248, της 24.9.2015, σ.1.

του άρθρου 107, παράγραφος 2 ή 3 της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται της υποχρέωσης κοινοποίησης που προνοείται από το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Τα άρθρα του Κανονισμού 651/2014 που αποτελούν τη ειδική νομική βάση του Μέτρου είναι το Άρθρο 17 «Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ» και Άρθρο 18 «Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ».

4. Η Έφορος, αφού αξιολόγησε το Μέτρο, σύμφωνα με τις πρόνοιες των πιο πάνω Κανονισμών, κατέληξε στα εξής:

i. Ως προς την εκπλήρωση των προϋποθέσεων των κεφαλαίων I και II του Κανονισμού 651/2014 σημειώνονται τα εξής:

- Το Μέτρο θα πρέπει να συμμορφώνεται με το άρθρο 1 (Πεδίο Εφαρμογής) του Κανονισμού 651/2014 και ειδικότερα με τις πρόνοιες που αποκλείουν συγκεκριμένες κατηγορίες ενισχύσεων από το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (παράγραφοι 2 – 5 του άρθρου αυτού).
- Ο Κανονισμός 651/2014, με βάση την παράγραφο 4(γ) του άρθρου 1, δεν εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2(18) του Κανονισμού. Συνεπώς, θεωρείται ότι το Μέτρο ικανοποιεί τον όρο του Κανονισμού περί αποκλεισμού των προβληματικών επιχειρήσεων.
- Περαιτέρω, με βάση το άρθρο 1(5) του Κανονισμού, κρίνεται ότι τόσο οι ενισχύσεις που προβλέπει το Μέτρο όσο και οι όροι που τις συνοδεύουν καθώς και η εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησής του δε συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που να το καθιστά παράνομο στο σύνολό του.

ii. Όρια κοινοποίησης

Βάσει του άρθρου 4(1)(γ) του Κανονισμού 651/2014, το όριο κοινοποίησης για τις επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ ανέρχεται στα €7,500,000.00 ευρώ ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο.

Βάσει του άρθρου 4(1)(δ) του Κανονισμού 651/2014, το όριο κοινοποίησης των μεμονωμένων ενισχύσεων για τις ενισχύσεις για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε ΜΜΕ είναι €2,000,000.00 ευρώ ανά επιχείρηση και ανά έργο.

Δεδομένου των πιο πάνω και το ότι ο συνολικός προϋπολογισμός του μέτρου που εμπίπτει στο Κανονισμό 651/2014 είναι €4,700,000.00 ευρώ, είναι εμφανές ότι τα πιο πάνω όρια θα τηρηθούν λόγω του ότι ο συνολικός προϋπολογισμός του παρόντος Μέτρου είναι μικρότερος από το σχετικό όριο κοινοποίησης.

Τα εν λόγω όρια ενσωματώθηκαν και στην Παράγραφο «6.1 Ύψος Επιχορήγησης» στο Μέτρο, ως υπο-σημείωση.

iii. Διαφάνεια

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού 651/2014, ο Κανονισμός αυτός «εφαρμόζεται μόνο στις ενισχύσεις ως προς τις οποίες είναι δυνατόν να υπολογιστεί εκ των προτέρων με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης χωρίς να είναι αναγκαία εκτίμηση κινδύνου» (διαφανείς ενισχύσεις). Ως ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης ορίζεται, στο σημείο 22 του άρθρου 2 του Κανονισμού «το ποσό της ενίσχυσης, εάν είχε παρασχεθεί υπό μορφή επιχορήγησης στον δικαιούχο κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων». Στο Μέτρο προβλέπεται ότι ο ΦΠΑ δεν είναι επιλέξιμος για ενίσχυση, όπως αναφέρεται και στην παράγραφο 6.2 «Για τις ενισχύσεις βάσει του Γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία» του Μέτρου.

Σημειώνεται ότι ως «ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης» με βάση το σημείο 28 του άρθρου 2 του Κανονισμού 651/2014 λογίζεται «η ημερομηνία απονομής στον δικαιούχο του εννόμου δικαιώματος να λάβει την ενίσχυση σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό καθεστώς». Ως τέτοια ημερομηνία αποτελεί η ημερομηνία έγκρισης ενός δικαιούχου με απόφαση της Αρμόδιας Αρχής. Ο χρόνος αυτός αποτελεί το σημείο καθορισμού του ποσού της ενίσχυσης επί των επιλέξιμων δαπανών, ασχέτως του χρόνου πραγματικής καταβολής του εν λόγω ποσού, περαιτέρω δε, του ελέγχου κατά πόσον ο δικαιούχος πληροί τις προϋποθέσεις για να καταστεί δικαιούχος της ενίσχυσης βάσει του Μέτρου ως αυτό αξιολογείται με την παρούσα Απόφαση (π.χ. σώρευση ενισχύσεων, προβληματική επιχείρηση, μέγεθος της επιχείρησης). Ως εκ τούτου, τα στοιχεία που αποδεικνύουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών θα πρέπει να υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους και να αξιολογούνται από την Αρμόδια Αρχή πριν την ημερομηνία έγκρισης και να αφορούν τη χρονική περίοδο αμέσως πριν την έγκριση (π.χ. πιστοληπτικός έλεγχος φορέων για τη διαπίστωση εάν οι φορείς αποτελούν προβληματικές επιχειρήσεις).

Τονίζεται, ωστόσο, ότι σημείο αναφοράς για τον καθορισμό του μεγέθους μιας επιχείρησης αποτελεί η στιγμή χορήγησης του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης, δηλαδή η στιγμή που παρέχεται η τελική έγκριση του δικαιούχου από την Αρμόδια Αρχή. Οποιαδήποτε μεταγενέστερη μεταβολή στον αριθμό των εργαζομένων ή τον κύκλο εργασιών μιας επιχείρησης, η οποία πιθανόν να επηρεάζει το μέγεθός της, δεν είναι δυνατόν να θέτει υπό αμφισβήτηση την ήδη ληφθείσα νομότυπη απόφαση. Σε αντίθετη περίπτωση, εάν δηλαδή κατά την υποβολή της αίτησης η επιχείρηση ήταν μικρή αλλά μέχρι να λάβει τελική έγκριση κατέστη μεγάλη, η Αρμόδια Αρχή δε νομιμοποιείται να χορηγήσει τις αυξημένες εντάσεις που δικαιούνται οι ΜΜΕ. Εν πάση περιπτώσει, για να μεταβληθεί το μέγεθος μιας επιχείρησης το φαινόμενο θα πρέπει να επαναληφθεί επί δύο συνεχόμενες οικονομικές χρήσεις.

iv. Χαρακτήρας κινήτρου

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού 651/2014, ο Κανονισμός αυτός εφαρμόζεται μόνο σε ενισχύσεις που έχουν χαρακτήρα κινήτρου.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου, μια ενίσχυση θεωρείται ότι έχει χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα στην οποία αφορά η ενίσχυση.

Σημειώνεται πως ο Κανονισμός 651/2014 στο σημείο 23 του άρθρου 2 ορίζει ως «έναρξη των εργασιών»: το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά

μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση».

Μια αίτηση για τη χορήγηση ενίσχυσης, με βάση την παράγραφο 2 του άρθρου 6 του Κανονισμού 651/2014 θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- «(α) την ονομασία και το μέγεθος της επιχείρησης·
- (β) περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης·
- (γ) τον τόπο εκτέλεσης του έργου·
- (δ) κατάλογο των δαπανών του έργου·
- (ε) είδος ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, επιστρεπτέα προκαταβολή, εισφορά κεφαλαίου ή άλλο) και ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που απαιτείται για το έργο.»

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της Αίτησης, με βάση το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7B «Υπεύθυνη Δήλωση Μη-Προβληματικής Επιχείρησης» του Μέτρου, η Αίτηση συνοδεύεται από βεβαίωση υπογραμμένη από Ελεγκτή, και επιβεβαιώνει ότι ο Αιτητής δεν αποτελεί προβληματική επιχείρηση και υποβολή βεβαίωσης σχετικά με την ιδιότητα του Αιτητή με βάση τη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ.

Το Μέτρο ανταποκρίνεται στις προαναφερθείσες προϋποθέσεις του άρθρου 6 του Κανονισμού 651/2014 με βάση τα εξής:

Εν προκειμένω, ο χαρακτήρας κινήτρου για παροχή χορηγιών για έργα αναβάθμισης ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων σε ύπαιθρο, ορεινά και απομακρυσμένες περιοχές για τον εκσυγχρονισμό και την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος θα βοηθήσει στην προσέλκυση εσωτερικού και εξωτερικού τουρισμού με απώτερο σκοπό το κέρδος και αναβάθμισης των υπηρεσιών προς τους τουρίστες.

Ως εκ τούτου, οι Δικαιούχοι θα επωφελούνται από την αναβάθμιση των υπηρεσιών που θα προσφέρονται στα ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα τους με άμεσο αντίκτυπο στην τοπική οικονομία και κοινωνία.

Επιπρόσθετα, με βάση το άρθρο 6.2. του Κανονισμού 615/2014, οι Δικαιούχοι θα πρέπει να υποβάλουν τη γραπτή αίτηση ενίσχυσης τους για το παρόν Μέτρο, πριν την έναρξη των ενισχυόμενων εργασιών και δραστηριοτήτων, υποχρέωση που ικανοποιείται από την Αρμόδια Αρχή στην περιγραφή του Μέτρου στην παράγραφο 10.3 «Προϋποθέσεις για επιλεξιμότητα παρεμβάσεων και δαπανών». Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι: «η έναρξη των σχετικών εργασιών που εμπίπτουν στο Μέτρο θα πρέπει να ακολουθεί την υποβολή της Αίτησης και την Επιτόπια Επιθεώρηση από λειτουργό του Υφυπουργείου Τουρισμού για εξακρίβωση και φωτογράφιση της υφιστάμενης κατάστασης, η οποία θα πραγματοποιείται μετά την υποβολή της Αίτησης.

Συνεπώς, ο χαρακτήρας κινήτρου ενυπάρχει στο Μέτρο.

v. Ένταση της ενίσχυσης και επιλέξιμες δαπάνες

Σύμφωνα με το άρθρο 7(1) του Κανονισμού 651/2014, για «τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία υπολογίζονται πριν από την έκπτωση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων», και «οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα αποδεικτικά έγγραφα». Οι συγκεκριμένες πρόνοιες του Κανονισμού ικανοποιούνται, όπως προαναφέρθηκε και στο σχετικό σημείο 4(iii) του Μέρους Γ. Αξιολόγηση, της παρούσας Απόφασης, για τη Διαφάνεια του Μέτρου.

vi. Σώρευση

Η πρόνοια του Μέτρου που ρυθμίζει τη σώρευση ενισχύσεων είναι σύμφωνη με το Άρθρο 8 του Κανονισμού 651/2014.

Ο Δικαιούχος θα έχει η δυνατότητα να αξιοποιήσει συνδυαστικά τους Κανονισμούς 651/2014 και 1407/2013, δεδομένου ότι θα τηρούνται οι πιο κάτω προϋποθέσεις:

- i. Ο Δικαιούχος θα πρέπει να διαχωρίσει την επενδυτική του πρόταση σε δυο διακριτά έργα και να υποβάλει δύο ξεχωριστές αιτήσεις, μια για κάθε Κανονισμό, οι οποίες θα αφορούν διαφορετικές εργασίες/επιλέξιμες δαπάνες. Δεν θα επιτρέπεται επικάλυψη μεταξύ των Αιτήσεων των δύο Κανονισμών (651/2014 και 1407/2013), δηλαδή θα επιβάλλεται κάθετος διαχωρισμός των εργασιών (θεματική ομαδοποίηση εργασιών) ανά αίτηση.
- ii. Θα απαγορεύεται η διπλή χρηματοδότηση και, κατ' επέκταση, η υποβολή αιτήσεων για χορηγία των ιδίων δράσεων – εργασιών – επιλέξιμων δαπανών.
- iii. Οι ενισχύσεις με επιλέξιμες δαπάνες που απαλλάσσονται βάσει του Κανονισμού 651/2014 θα έχουν την δυνατότητα να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες Κρατικές Ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνον αν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή δυνάμει του Κανονισμού 651/2014.

vii. Δημοσίευση, Ενημέρωση και Υποβολή Εκθέσεων

Το Μέτρο θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις δημοσιότητας και ενημέρωσης που προβλέπονται στα άρθρα 9 και 11 του Κανονισμού. Οι προϋποθέσεις αυτές αφορούν στη δημοσίευση σε εθνικό ενιαίο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις συνοπτικών πληροφοριών του Μέτρου στην τυποποιημένη μορφή που καθορίζεται στο παράρτημα II του Κανονισμού και του πλήρους κειμένου των Μέτρου ή συνδέσμου που οδηγεί προς αμφότερα.

Οι συνοπτικές πληροφορίες θα πρέπει να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή εντός 20 ημερών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Μέτρου. Τόσο οι συνοπτικές πληροφορίες όσο και το πλήρες κείμενο του Μέτρου θα πρέπει να παραμένουν διαθέσιμες επί τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης. Ο διαδικτυακός

σύνδεσμος που οδηγεί στο πλήρες κείμενο του Μέτρου θα πρέπει να κοινοποιείται στην Επιτροπή στο έντυπο που επισυνάπτεται στον Κανονισμό ως Παράρτημα II.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου, το κείμενο του Μέτρου θα πρέπει να περιέχει ρητή παραπομπή στον Κανονισμό, με αναφορά του τίτλου του και των στοιχείων δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στις ειδικές διατάξεις του Κεφαλαίου III του Κανονισμού, τις οποίες αφορά η εν λόγω πράξη ή στην εθνική νομοθεσία με την οποία εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού.

viii. Παρακολούθηση

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κανονισμού, τα κράτη μέλη διατηρούν λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που είναι αναγκαία για να διαπιστωθεί αν πληρούνται οι όροι που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό. Οι φακέλοι αυτοί πρέπει να διατηρούνται επί 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης είτε της ad hoc ενίσχυσης είτε της τελευταίας ενίσχυσης δυνάμει καθεστώτος ενισχύσεων. Η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να τηρήσει την πιο πάνω υποχρέωση.

ix. Διάρκεια

Στο Μέτρο αναφέρεται ότι η τελευταία ημερομηνία έγκρισης αιτήσεων (ημερομηνία παραχώρησης έννομου δικαιώματος) θα είναι η 31η Δεκεμβρίου 2023. Ως εκ τούτου, η λήξη ισχύος του μέτρου συμπίπτει με την παράταση της λήξης του Κανονισμού 651/2014. Πάνω στον οποίο βασίζεται. Η περίοδος έγκρισης των αιτήσεων, λήγει κατά την ημερομηνία λήξης της εξάμηνης μεταβατικής περιόδου απαλλαγής των μέτρων που καλύπτονται από τον Κανονισμό 651/2014 που είναι η 30^η Ιουνίου 2024.

Σημειώνεται ότι, λόγω του ότι η Αρμόδια αρχή εξέφρασε την επιθυμία να παρατείνει την εφαρμογή του Μέτρου πέραν των πιο πάνω ημερομηνιών, δηλαδή μέχρι το 2026, θα πρέπει να κοινοποιήσει στην Έφορο την παράταση του Μέτρου και όχι πριν την έναρξη της παράτασης του Μέτρου, έτσι ώστε να αξιολογηθεί η συμβατότητά του με τους όρους των νέων Κανονισμών.

5. Αξιολόγηση με βάση τα άρθρα 17 και 18 του Κανονισμού 651/2014:

Ως προς την εκπλήρωση των προϋποθέσεων του Κεφαλαίου III του Κανονισμού 651/2014 σημειώνεται ότι το Μέτρο καλύπτει δαπάνες που εμπίπτουν σε 2 διαφορετικά άρθρα του Κανονισμού 651/2014, του Άρθρου 17 «Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ» και του Άρθρου 18 «Ενισχύσεις για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ». Η αξιολόγηση της συμβατότητας του Μέτρου με τα παραπάνω Άρθρα έχει ως ακολούθως:

Οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέτρου, όπως αυτές παρατίθενται στην Παράγραφο 9.2. «Ενδεικτικές επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών, με ενδεικτικές περιγραφές» του Μέτρου, εστιάζουν στις πιο πάνω πρόνοιες των Άρθρων 17 και 18 του Κανονισμού 651/2014.

Με βάση το Νόμο και τον Κανονισμό 651/2014, κρίνεται πώς το κοινοποιηθέν Μέτρο πληροί όλες τις προϋποθέσεις και ως εκ τούτου μπορεί να εγκριθεί.

Δ. ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΦΟΡΟΥ

1. Η Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω, αποφασίζει ως ακολούθως:

Το κοινοποιηθέν Μέτρο ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο χορηγιών για έργα αναβάθμισης ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων σε ύπαιθρο, ορεινά και απομακρυσμένες περιοχές για τον εκσυγχρονισμό και την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος» πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ και συνεπώς συνιστά κρατική ενίσχυση.

2. Το Μέτρο κρίνεται ως συμβατό με τον Κανονισμό 651/2014 και ως εκ τούτου εγκρίνεται, βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, υπό τους εξής όρους:

- i. Την τήρηση των ορίων κοινοποίησης που τίθενται στο άρθρο 4(1)(ιβ) του Κανονισμού 651/2014.
- ii. Την τήρηση των προϋποθέσεων Δημοσίευσης, Ενημέρωσης και Παρακολούθησης των Κεφαλαίων I και II του Κανονισμού 651/2014.
- iii. Το Μέτρο θα τεθεί σε ισχύ μετά τη δημοσίευση της παρούσας Απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας και τηρώντας τις πρόνοιες του άρθρου 9 του Κανονισμού 651/2014.
- iv. Η περίοδος εφαρμογής του Μέτρου, δηλαδή η περίοδος έγκρισης των αιτήσεων, θα πρέπει να ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία λήξης της εξάμηνης μεταβατικής περιόδου απαλλαγής των μέτρων που καλύπτονται από τον Κανονισμό 651/2014 που είναι η 30^η Ιουνίου 2024. Εάν η Αρμόδια Αρχή επιθυμεί να παρατείνει και/ή να τροποποιήσει το Μέτρο πέραν αυτής της ημερομηνίας, θα πρέπει να το κοινοποιήσει στην Έφορο, πριν την εν λόγω ημερομηνία, ούτως ώστε αυτό να αξιολογηθεί και εγκριθεί με βάση το νέο νομικό πλαίσιο που θα βρίσκεται τότε σε ισχύ.

3. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Υφυπουργείο Τουρισμού.

Λευκωσία, 19 Ιουλίου 2022.

ΣΤΕΛΛΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ,
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.